

2. feladat

Arisztotelész boldogságra vonatkozó gondolatai jelentős szerepet játszottak az etikai gondolkodás történetében. Elemezd az alábbi szövegrészletet a kérdések és feladatok segítségével!

„Abban, hogy a boldogságot a legfőbb jónak kell tartani, talán mindenki egyet is ért; kívánatos azonban, hogy arról szóljunk világosabban: mi a boldogság lényege. Erre legkönnyebben úgy felelhetünk, ha meggondoljuk, mi az ember tulajdonképpeni munkája [...] No, mi lehet ez a munka? Az élet? De hiszen ez megvan a növényekben is; márpedig mi a különleges emberi munkát keressük. A táplálkozásban és növekedésben megnyilvánuló életet tehát eleve ki kell zárunk. Továbbmenve, gondolhatnánk esetleg az érzékelésben megnyilvánuló életre; ámde ez is közös vonás bennünk, a lóban, az ökörben, s általában minden állatban. Marad tehát az eszes lélekrésznek bizonyos cselekvésben megnyilvánuló élete. De ennek a lélekrésznek is az egyik fele csupán engedelmeskedik az értelemnek, a másik fele pedig mintegy birtokolja az értelmet és gondolkodik. S minthogy az eszes lélekrész életéről is kétféle értelemben beszélünk, azt az életét kell figyelembe vennünk, amelyik a tevékenységben nyilvánul meg, mert ez nyilván jobban felel meg az élet szó tulajdonképpeni jelentésének. Mármost, az ember különleges munkája nem egyéb, mint a lélek értelemszerű – vagy legalábbis nem értelem nélküli – tevékenysége; de persze az átlagembernek és a kiváló embernek a munkája teljesen egynemű, aminthogy egynemű pl. az átlaglantosé és a kiváló lantosé is – s ez általában minden téren így van –, mert hiszen a munka fogalmához csupán a kiválóság nagyobb foka járul: az átlag lantos munkája a lantolás, a kiváló lantosé pedig a jó lantolás; ha pedig ez így van, akkor az ember munkáját valamiféle életnek kell tekintenünk, és pedig a lélek értelmes tevékenységének és cselekvésének; viszont a kiváló ember munkáját olyannak, amely mindezt a tevékenységet jól és helyesen végzi; végül minden munka csak akkor jó, ha a cselekvő alany sajátos természetére jellemző kiválóságnak megfelelően megy végbe. Akkor mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy az emberi értelemben vett jó nem más, mint a léleknek erény szerinti – ha pedig több ilyen erény van, a legjobb és legtökéletesebb erény szerinti – tevékenysége. Hozzávehetjük még:

*az egész élet tartama alatt. Mert valamint egy fecske s egy nap még nem jelent tavaszt,
éppúgy igazán boldoggá sem tehet egy nap vagy egy rövidke idő."*

(Arisztotelész: Nikomakhoszi etika I. 6., Szabó Miklós fordítása)

a. *Mely etikai jellegű kulcsfogalmak emelhetők ki a szövegből?*

b. *A munka mely szintjeit, formáit különbözteti meg?*

c. *Mi a jó élet jellemzője, feltétele Arisztotelész szerint?*
